

LLEI 14/2010, DE 9 DE DESEMBRE, DE MEDIACIÓ FAMILIAR DE LES ILLES BALEARS¹

[\(BOIB núm. 183, de 16 de desembre de 2010\)](#)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

La família constitueix el nucli fonamental de desenvolupament de les persones i és també el centre de problemàtiques diverses, entre les quals destaquen els conflictes familiars. La mediació familiar es presenta com un instrument que possibilita la conciliació de manera amistosa en els conflictes que puguin sorgir en el si de la família per preservar-ne l'estabilitat.

Durant la segona meitat de la dècada dels anys setanta del segle passat, es va iniciar la tècnica de la mediació per conciliar conflictes familiars als Estats Units i, posteriorment, a Europa.

En aquest context hem de referir-nos forçosament a la Recomanació R(98)1 del Comitè de Ministres als estats membres sobre la mediació familiar, aprovada el 21 de gener de 1998, que encarrega als governs dels estats membres: 'I) Instituir o promoure la mediació familiar o, si no, reforçar la mediació familiar existent. II) Adoptar o reforçar totes les mesures que considerin necessàries per assegurar la posada en marxa dels principis següents per a la promoció i la utilització de la mediació familiar com a mitjà apropiat de resolució dels conflictes familiars'. Aquesta recomanació es justifica en la constatació del nombre creixent de conflictes familiars, particularment els que deriven de la separació o el divorci, la qual cosa fa necessari trobar un curs de conciliació a fi d'assegurar la protecció de l'interès superior del menor i l'interès de tot el grup familiar. Els principis que enumera la recomanació europea han inspirat aquesta llei de mediació familiar.

Singularment, la Llei 15/2005, de 8 de juliol, per la qual es modifiquen el Codi Civil i la Llei d'enjudiciament civil en matèria de separació i divorcis, introdueix una nova regla 7a en l'article 770 de la Llei d'enjudiciament civil, que assenyala que les parts poden sol·licitar de comú acord la suspensió del procés per sotmetre's a la mediació familiar.

Altres vies de solució de conflictes al marge dels tribunals de justícia es van desenvolupant i incentivant internacionalment, i van prenent protagonisme les formes alternatives de resolució de conflicte, conegudes amb la sigla ADR (Alternative Dispute Resolution), en matèries com el dret dels consumidors o el dret mercantil internacional.

Recordem els instruments arbitrals com a alternativa al procés judicial: la Recomanació 12/1986 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa postula que 'l'arbitratge pugui constituir una alternativa més accessible i més eficaç a l'acció judicial'.

¹ Aquesta Llei ha estat modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març ([BOIB núm. 42, de 2 d'abril de 2019](#)).

En aplicació d'aquests principis i recomanacions, el Parlament de les Illes Balears va aprovar la Llei 18/2006, de 22 de novembre, de mediació familiar. Aquesta norma va optar per la figura del contracte de mediació i per donar a la mediació familiar un caràcter privat, no públic. La mediació familiar no es considerava un servei públic.

Actualment es produeix una confluència entre el desenvolupament de la institució de la mediació familiar i un procés d'universalització dels serveis socials i, per tant, entenem que el dels serveis socials és el marc idoni en el qual s'ha d'encabir la institució de la mediació familiar.

En coherència amb aquest plantejament, l'activitat de mediació familiar es desenvoluparà mitjançant la xarxa pública de mediació, sens perjudici de les iniciatives privades que puguin sorgir i que hauran de sotmetre la seva actuació a les disposicions d'aquesta llei.

Per tant, les administracions públiques han de garantir l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la mediació familiar, i també la gratuïtat d'aquest servei en els termes que estableix la llei.

Finalment, una altra raó que justifica la integració de la mediació familiar en el sistema de serveis socials radica en el fet que la resolució d'un conflicte familiar requereix, a vegades, d'una intervenció coordinada amb altres sistemes de protecció social.

II

L'article 39 de la Constitució Espanyola estableix que 'els poders públics asseguruen la protecció social, econòmica i jurídica de la família', i també la protecció integral dels fills. En l'article 148.20 possibilita a les comunitats autònomes assumir aquesta competència.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en la redacció donada per la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència exclusiva de la protecció social de la família (article 30.16).

La Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, relativa als serveis del mercat interior, no és aplicable als serveis de mediació, d'acord amb el que disposa a l'article 2.2.i).

III

La mediació és un procediment que consisteix en la intervenció de terceres persones imparcials i expertes que ajuden les parts a assolir per si mateixes solucions amistoses als seus conflictes. El mediador o la mediadora no adopta cap decisió per si mateix, sinó que són les parts les que decideixen i assoleixen o no acords sobre el conflicte que mantenen.

La llei opta per un àmbit d'aplicació ampli que inclou no sols els conflictes originats en les situacions de ruptura de parella —tant si es tracta de matrimonis com de parelles de fet— sinó també altres circumstàncies conflictives que es poden produir en el medi familiar. Així, poden ser objecte de la mediació familiar els conflictes entre els progenitors i els seus fills i filles, sempre que es tracti de matèries disponibles per les parts d'acord amb el dret de família i susceptibles de ser plantejades judicialment; els conflictes sorgits entre la família biològica i la família adoptant o la família acollidora; i els conflictes per raó d'aliments entre parents i l'atenció de persones en situació de

dependència, d'acord amb la definició introduïda per la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

L'activitat de mediació familiar es desenvoluparà mitjançant la xarxa pública de serveis de mediació, sens perjudici de les iniciatives privades que en aquest àmbit puguin sorgir i que han de sotmetre la seva actuació a les previsions d'aquesta llei.

Les administracions públiques han de garantir l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la mediació familiar i també la gratuïtat dels serveis en els termes que preveu la llei.

D'altra banda, cal destacar la creació del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears, del Registre de Mediadors i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o Privades.

La creació del Registre de Mediadors i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o Privades, d'una banda, respon a la necessitat de controlar que efectivament duen a terme la mediació les persones que compleixen els requisits que exigeix aquesta llei, amb la finalitat d'assegurar que els serveis es presten amb un determinat nivell de qualitat. D'altra banda, els registres són un instrument per tal que els ciutadans i les ciutadanes puguin conèixer les persones que presten els serveis de mediació i també els serveis de mediació existents.

IV

Aquesta llei s'estructura en quatre títols. El títol I estableix unes disposicions generals relatives a l'objecte de la llei, que és regular la mediació familiar i reconèixer el dret a la mediació familiar i el deure de les administracions públiques de les Illes Balears d'establir serveis de mediació familiar. També disposa els principis que han de regir la mediació, les matèries susceptibles de mediació, els subjectes que poden sol·licitar la mediació familiar, i l'obligació de la conselleria competent en matèria de família de crear i gestionar directament o mitjançant ens de dret públic o de dret privat, adscrits o dependents, serveis públics gratuïts de mediació familiar per atendre les persones derivades per l'administració de justícia.

El títol II regula el procediment de mediació familiar. Aquest títol es divideix en quatre capítols. El capítol I regula les causes d'incompatibilitat de les persones mediadores. En el capítol II es regulen les obligacions dels mediadors i les mediadores i dels subjectes de la part familiar en conflicte. En el capítol III es recullen les normes procedimentals, en les quals es poden destacar les fases següents: la iniciació del procediment, la designació del mediador o la mediadora, la reunió inicial i l'acabament. Finalment, en el capítol IV es regulen els acords i s'assenyalen quins en són els efectes i el contingut.

El títol III regula l'organització administrativa del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears i consta de tres capítols. En el capítol I es regula el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears, que es defineix com una entitat sense personalitat jurídica pròpia i adscrita a la conselleria competent en matèria de família, i que té per objecte promoure, administrar i facilitar l'accés de la ciutadania a la mediació familiar. En el capítol II es regulen, d'una banda, els requisits dels mediadors i les mediadores i, de l'altra, el règim jurídic dels centres de mediació, i s'hi fixa quin tipus d'entitat es poden constituir en centres de mediació. En el capítol III es regulen el Registre de Mediadors i el Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o

Privades, i es determina que l'organització, la gestió i les funcions d'aquests registres s'han de desplegar reglamentàriament.

El títol IV estableix el règim sancionador.

La disposició addicional única inclou un ampli ventall de matèries que s'han de desplegar reglamentàriament.

Com que actualment ja funcionen serveis i programes públics i privats, la disposició transitòria disposa que poden continuar prestant els serveis durant un termini màxim de sis mesos. Ara bé, en acabar aquest termini, s'han d'adaptar a les disposicions de l'article 6 d'aquesta llei de la manera que s'estableixi reglamentàriament.

La disposició final primera autoritza el Govern de les Illes Balears a dur a terme aquest desplegament reglamentari en un termini no superior a sis mesos. La disposició final segona preveu un termini de *vacatio legis* de vint dies comptador des que es publiqui la llei en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

TÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte 1

1. Aquesta llei té per objecte regular la mediació familiar, les actuacions dels mediadors i les mediadores, i el reconeixement del dret a la mediació familiar i el deure de les administracions públiques de les Illes Balears d'establir serveis de mediació familiar.

2. La mediació, com a mètode de gestió pacífica de conflictes, pretén evitar que s'obrin processos judicials, posar fi als que s'hagin iniciat o reduir-ne l'abast, amb l'assistència de professionals qualificats, imparcials i neutrals que facin de mediadors o mediadores entre els subjectes per possibilitar vies de diàleg i obtenir acords justs, duradors i estables.

3. L'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears té el deure de garantir un servei públic de mediació familiar gratuït d'acord amb l'article 6 d'aquesta llei.²

Article 2. Principis rectors

Els principis que regeixen la mediació són els següents:

- a) Bona fe: la bona fe ha de presidir l'actuació de tots els subjectes que intervenen en la mediació.
- b) Voluntarietat: la mediació no es pot imposar; els subjectes de la part en conflicte han d'acollir-s'hi lliurement i, una vegada iniciada, poden desistir-ne en els termes que estableix aquesta llei.
- c) Neutralitat: el mediador o la mediadora ha d'ajudar a aconseguir la conciliació dels subjectes en conflicte sense imposar criteris propis en la presa de decisions.
- d) Imparcialitat: en la seva actuació, el mediador o la mediadora no pot tenir designi anticipat o prevenció a favor o en contra d'algun dels subjectes de la part familiar en conflicte.

² Apartat afegit per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

- e) Confidencialitat: el mediador o la mediadora i la part familiar en conflicte tenen el deure de mantenir la reserva sobre els fets coneguts.
- f) Immediatesa: els subjectes en conflicte tenen el deure d'assistir personalment a les sessions de mediació; és a dir, no es poden valer de persones que els representin o facin d'intermediàries.
- g) Flexibilitat: el procediment de mediació familiar s'ha de desenvolupar d'una manera flexible i antiformalista, atès el seu caràcter voluntari, a excepció dels requisits mínims que estableix aquesta llei.

Article 3. Àmbit d'aplicació

1. L'àmbit d'aplicació d'aquesta llei és territorial i afecta les actuacions de mediació familiar que es duguin a terme a les Illes Balears.³

2. Sens perjudici del que disposa l'apartat anterior, per poder acollir-se a les actuacions de mediació familiar dels serveis públics, almenys una de les persones en situació de conflicte familiar ha d'estar empadronada a les Illes Balears.

Article 4. Matèries susceptibles de mediació

1. Els subjectes que se sotmeten a la mediació han de determinar l'extensió de les matèries sobre les quals pretenen arribar a un acord amb l'ajuda del mediador o la mediadora.

2. En tot cas, les qüestions que es poden sotmetre a la mediació familiar s'han de referir sempre i necessàriament a matèries de dret civil de família, disponibles per les parts d'acord amb aquest dret i que siguin susceptibles de ser plantejades judicialment.

3. Poden ser matèria de mediació familiar:

- a) Les mesures personals i patrimonials derivades de la separació, el divorci, la nul·litat civil del matrimoni i el reconeixement civil d'una sentència eclesiàstica de nul·litat o d'una decisió pontifícia de matrimoni rat i no consumat.
- b) L'execució de les mesures judicials adoptades en un procediment de separació, divorci, nul·litat civil del matrimoni i reconeixement civil d'una sentència eclesiàstica de nul·litat o d'una decisió pontifícia de matrimoni rat i no consumat.
- c) La modificació, per circumstàncies sobrevingudes, de les mesures personals i patrimonials establertes en un conveni regulador o en una resolució judicial ferma dictada en els procediments esmentats en les lletres a) i b) anteriors.
- d) Els conflictes relatius a l'obligació d'aliments entre parents i els relatius a l'atenció de persones en situació de dependència, d'acord amb la definició introduïda per la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i l'atenció a persones en situació de dependència.
- e) Les qüestions relatives a l'exercici de la pàtria potestat, la guarda i custòdia, el règim de visites, les pensions i els usos de l'habitatge familiar.
- f) Les qüestions relatives a l'adopció o l'acolliment.
- g) Tots els conflictes entre els progenitors i els seus fills i filles i altres familiars, sempre que es tracti de matèries disponibles per les parts d'acord amb el dret de família i susceptibles de ser plantejades judicialment.

³ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

4. Queden exclosos de la mediació familiar els casos en què es produeixi violència o maltractament sobre la parella, els fills i les filles o sobre qualsevol membre de la unitat familiar, o qualsevol altres actuacions que puguin ser constitutives d'il·lícit penal.

Article 5. Persones legitimades per intervenir en un procediment de mediació

1. Poden sol·licitar la mediació familiar:

- a) Les persones unides per vincle matrimonial.
- b) Les persones que formen una parella estable.
- c) Les persones no unides per vincle matrimonial i que no constitueixen parella estable, en relació amb les qüestions que es plantegin en l'exercici de la pàtria potestat, la guarda, la custòdia, l'ús de l'habitatge, el règim de visites, els aliments i altres qüestions de dret de família en relació amb els fills i les filles comuns.
- d) Les persones unides per altres vincles de parentiu quan siguin titulars del dret d'aliments.
- e) Les persones físiques o jurídiques que siguin titulars de la pàtria potestat, la tutela o la curatela.
- f) Les famílies acollidores, les persones acollides i les famílies biològiques.
- g) Les famílies adoptants, les persones adoptades i les famílies biològiques.
- h) Els avis i les àvies, en els procediments que estableix l'ordenament civil per tal d'afavorir les relacions entre avis i àvies i néts i nétes.

2. Els menors d'edat tenen dret a ser oïts i escoltats sense cap discriminació per edat, discapacitat o qualsevol altra circumstància, i s'han de tenir degudament en compte les seves opinions, segons la seva edat i maduresa, d'acord amb el que estableix l'article 9 de la Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.⁴

3. Les parts subjectes a mediació han d'actuar entre si d'acord amb els principis de lleialtat, bona fe i respecte mutu. Durant el temps en què es desenvolupi la mediació, les parts no poden interposar contra l'altra o les altres cap acció judicial o extrajudicial amb relació a les qüestions tractades en la mediació, a excepció de la sol·licitud de mesures cautelars o d'altres d'urgents i imprescindibles per evitar la pèrdua irreversible de béns i drets. Les parts han de prestar col·laboració i suport permanent a l'actuació del mediador o mediadora.⁵

Article 6. Creació de serveis públics de mediació familiar

1. Obligatòriament, la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació ha de crear i gestionar directament o mitjançant ens de dret públic o de dret privat, adscrits o dependents, un servei públic de mediació familiar de caràcter gratuït. S'accedirà a aquest servei per derivació del jutjat competent o per acord mutu de les parts que hagin sotmès a la jurisdicció competent un conflicte relatiu a matèries susceptibles de mediació familiar o hagin signat prèviament una declaració jurada de sotmetre un conflicte a mediació abans d'iniciar un procediment judicial, d'acord amb l'apartat b) de l'article 10.1 d'aquesta llei. Aquest servei s'ha de desplegar reglamentàriament.⁶

⁴ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

⁵ Apartat afegit per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

⁶ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

2. La conselleria competent en matèria de família ha de fomentar programes que duguin a terme entitats d'iniciativa social relacionats amb la matèria, sempre que es considerin necessaris per completar les actuacions dels serveis públics.

3. El Govern de les Illes Balears, els consells insulars i els municipis, d'acord amb les competències respectives, poden crear i gestionar serveis de mediació familiar, que s'hauran de desplegar reglamentàriament.⁷

4. També poden prestar serveis de mediació familiar els col·legis professionals i les entitats de dret privat, en els termes que estableix aquesta llei. En aquest cas, les parts han de subscriure un contracte.

TÍTOL II PROCEDIMENT DE MEDIACIÓ FAMILIAR

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 7. Causes d'incompatibilitat

Excepte quan hi hagi acord de les persones que integren la part familiar, no es poden dur a terme procediments de mediació familiar en aquests casos:

- a) Amb mediadors i mediadores familiars que hagin intervingut com a professionals en interès d'algun subjecte en conflicte.
- b) Amb mediadors i mediadores familiars units amb vincle de parentiu, de consanguinitat o d'adopció fins al quart grau o d'afinitat amb qualsevol dels subjectes, ni que tinguin amistat íntima o enemistat manifesta amb algun mediador o mediadora.
- c) El mediador o la mediadora no pot actuar posteriorment, en cas de litigi, com a advocat o advocada, procurador o procuradora o testimoni sobre les mateixes qüestions sotmeses a la mediació familiar.

CAPÍTOL II OBLIGACIONS DE LES PARTS

Article 8. Obligacions del mediador o la mediadora

1. Són obligacions del mediador o la mediadora:
 - a) Exercir l'encàrrec de manera lleial i diligent d'acord amb els principis que regeixen la mediació.
 - b) Informar prèviament les persones en conflicte sobre el valor, els avantatges i les característiques de la mediació.
 - c) Informar i motivar suficientment tots els subjectes de la part familiar per concloure els acords que posin fi al conflicte.
 - d) Exercir les seves obligacions atenent els interessos de la família i l'interès superior dels fills i les filles, en particular dels que siguin menors i dels que pateixin alguna discapacitat.

⁷ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

- e) Exercir l'encàrrec i respondre dels danys i perjudicis que ocasioni a la part familiar en l'execució de la mediació.
- f) Elaborar els escrits que exigeixen aquesta llei i la normativa de desplegament, si n'hi ha.
- g) Subscriure una assegurança o una garantia equivalent que cobreixi la responsabilitat civil derivada de la seva actuació en els conflictes en què intervengui.⁸

2. Totes les persones que intervenen en la mediació estan obligades a la confidencialitat pel secret professional.

3. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior:

- a) La informació que no sigui personalitzada i s'utilitzi per a finalitats de formació, investigació o estadística, en el marc de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.
- b) La informació que comporti una amenaça per a la vida o la integritat física o psíquica d'una persona, sens perjudici de l'obligació del mediador o mediadora de posar-ho en coneixement de les autoritats competents quan se'n pugui derivar la possible comissió d'algun tipus d'il·lícit penal.⁹
- c) La informació que sol·licitin els jutges de l'ordre jurisdiccional penal mitjançant una resolució judicial motivada.¹⁰

Article 9. Obligacions dels subjectes de la part familiar en conflicte

Són obligacions dels subjectes de la part familiar en conflicte:

- a) Assistir personalment a les reunions de mediació sense persones que els representin o facin d'intermediàries. En situacions excepcionals que facin impossible la presència simultània de les parts, es poden utilitzar mitjans tècnics que facilitin la comunicació a distància, garantint els principis de la mediació.
- b) Col·laborar i participar activament al llarg del procés de mediació. Valorar les opcions generades en el procés amb la finalitat d'arribar a acords.
- c) Satisfer els honoraris al mediador o la mediadora familiar i també les despeses ocasionades per la mediació, excepte quan acudeixin a un servei gratuït de mediació pública o a un servei privat que presti la mediació de forma gratuïta.

CAPÍTOL III NORMES PROCEDIMENTALS

Article 10. Iniciació del procediment¹¹

1. La mediació es pot dur a terme:

- a) Abans d'iniciar el procés judicial, quan es produeixen els conflictes susceptibles de mediació que preveu aquesta llei.
- b) Quan el procés judicial està pendent, en qualsevol de les instàncies i recursos, en execució de sentència o en la modificació de les mesures establertes per una resolució judicial ferma, en els termes que determini la legislació processal.

⁸ Lletre afegida per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

⁹ Lletre modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

¹⁰ Lletre afegida per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

¹¹ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

2. El procés de mediació s'inicia per acord mutu de les parts, o per una de les parts en compliment d'un acte previ entre les parts de submissió a la mediació.

3. En els supòsits de mediació que dugui a terme el servei públic de mediació familiar, d'acord amb l'article 6 d'aquesta llei, les parts han de presentar una sol·licitud de mediació, que s'ha de resoldre i notificar en el termini màxim de tres mesos. La resolució ha de tenir el contingut previst en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i ha d'incloure expressament la designació del mediador o mediadora. Si transcorre aquest termini sense una resolució expressa, la sol·licitud s'entendrà desestimada.

4. Quan, de manera voluntària, s'iniciï una mediació mentre està en curs un procés judicial, les parts, de comú acord, en poden sol·licitar la suspensió de conformitat amb el que disposa la legislació processal.

5. En situacions excepcionals i sobrevingudes que facin impossible la presència simultània de les parts, es poden utilitzar mitjans tècnics que en facilitin la comunicació a distància, sempre que es garanteixin els principis que han de regir la mediació i el compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades.

Article 11. Sessió informativa i designació del mediador o mediadora¹²

1. En la sessió informativa prèvia, les persones són assessorades sobre el valor, els avantatges, els principis i les característiques de la mediació.

2. En els casos de mediació prestada per un servei públic, correspon al Servei de Mediació designar el mediador o mediadora que correspongui, per torn de repartiment, tenint en compte la localitat on s'ha de dur a terme la mediació. El mediador o mediadora designat ha de citar les parts a la primera sessió, de caràcter informatiu. En cas d'inassistència injustificada de qualsevol de les parts a la sessió informativa, s'entén que desisteixen de la mediació sol·licitada. La informació de quina part o quines parts no assisteixen a la sessió no és confidencial.

3. En cas que duguin a terme la mediació entitats de dret privat o col·legis professionals, els subjectes de les parts en conflicte tenen la facultat de triar el mediador o mediadora de comú acord entre les persones que constin en la llista que l'entitat o el col·legi professional els faciliti.

4. En cas que hi hagi alguna causa d'incompatibilitat de les que estableix l'article 7 d'aquesta llei, el mediador o mediadora ha de declinar la designació, tret que les parts acceptin expressament per escrit que la mediació continuï i el mediador o mediadora assegurin poder dur a terme la mediació amb total imparcialitat. Si les parts no accepten la continuació de la mediació i la persona designada no se n'absté, les parts la poden recusar.

5. Es poden organitzar sessions orientatives per a les persones interessades a acudir a aquest sistema de resolució de controvèrsies, les quals, en cap cas, no substituiran les sessions informatives prèvies que preveu l'apartat 1 d'aquest article.

Article 12. Nombre de mediadors i mediadores

1. La mediació pot dur-se a terme amb la intervenció d'un mediador o una mediadora o de diversos, que han d'actuar de forma coordinada, depenent de la complexitat de la temàtica o perquè així ho decideixin les parts en conflicte.

¹² Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

2. Els mediadors i les mediadores poden comptar, si ho consideren oportú, amb la col·laboració de tècnics i tècniques que intervinguin en qualitat de persones expertes, especialment en les mediacions entre més de dues parts.

Article 13. Sessió constitutiva¹³

1. El mediador o mediadora ha de convocar les parts a la sessió constitutiva, en què s'han de dur a terme les actuacions següents:

- a) Les parts han d'acreditar les seves dades personals i han de consignar el nom i els llinatges, el document nacional d'identitat (o un document equivalent), la majoria d'edat —o, si no, l'emancipació— i la residència habitual. També han de consignar la condició civil de matrimoni, fadrinatge, viduitat, separació o divorci; la circumstància de constituir parella estable, de fet o grup de convivència, i, si pertoca, el règim econòmic matrimonial o de la parella.
- b) El mediador o mediadora ha de lliurar a les parts un plec que contengui els principis pels quals es regeix la mediació, així com els drets i les obligacions d'ambdues parts. En cap cas aquest plec no contendrà dades personals dels implicats.
- c) El mediador o mediadora ha d'informar les parts, verbalment i de manera comprensible, de les característiques principals del procediment de mediació i dels seus efectes.
- d) El mediador o mediadora ha d'indicar les seves dades identificatives i, si s'escau, el seu número de registre.
- e) El mediador o mediadora ha d'informar, si s'escau, del cost econòmic del procediment de mediació, el qual, llevat de pacte en contra, s'ha de dividir per igual entre les parts.
- f) El mediador o mediadora ha de fixar, juntament amb les parts, la planificació de les sessions que puguin ser necessàries.

2. En cas d'inassistència injustificada de qualsevol de les parts a aquesta sessió, s'entén que desisteixen de la mediació sol·licitada. La informació de quina part o quines parts no assisteixen a la sessió no és confidencial.

3. En aquesta sessió, el mediador o mediadora ha d'informar les parts de les possibles causes que puguin afectar la seva imparcialitat, de la seva professió, formació i experiència, així com de les característiques de la mediació, el cost, l'organització del procediment i les conseqüències jurídiques de l'acord que es pugui assolir.

4. Es poden acumular en un únic acte la sessió informativa i la sessió constitutiva, sempre que les parts i el mediador o mediadora hi manifestin la seva conformitat.

Article 14. Actes de mediació familiar

1. De la sessió constitutiva se n'ha d'estendre una acta en la qual s'han de fer constar el lloc i la data, les persones que hi ha assistit, la matèria objecte de mediació i l'acceptació dels principis de la mediació. L'han de signar el mediador o mediadora i les parts de la mediació com a prova de conformitat amb les condicions de la mediació. Se n'ha de lliurar una còpia a cada part.¹⁴

2. El mediador o la mediadora ha d'aixecar acta de la reunió final, que ha d'incloure el nombre de sessions que s'han duit a terme, el lloc i les dates de les reunions, les

¹³ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

¹⁴ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

persones que hi han assistit i els acords totals o parcials als quals s'ha arribat, o, si s'escau, la inexistència d'acord. Se n'ha de lliurar una còpia a cada part.

Article 15. Durada

1. La durada del procediment de mediació familiar depèn de la naturalesa i la conflictivitat de les qüestions que s'han de tractar, però, en tot cas, s'ha de procurar concentrar les actuacions i evitar dilacions que allarguin indegudament el procediment.¹⁵

2. Quan es tracti de mediacions que derivi l'administració de justícia, la durada del procediment no pot ser superior al termini de suspensió del procediment judicial que estableix l'article 19.4, en relació amb l'article 770.7, de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 16. Acabament del procediment de mediació familiar

1. L'acabament del procediment de mediació es produeix quan les parts adopten un acord o per renúncia de qualsevol de les parts en conflicte o del mediador o la mediadora.

El mediador o la mediadora pot considerar acabada la mediació en cas que es produeixi algun dels supòsits següents:

- a) Per manca de col·laboració d'alguna de les parts.
- b) Per incompliment de les condicions establertes.
- c) Per inassistència no justificada d'alguna de les parts.
- d) Quan consideri que el procediment no aconseguirà els objectius de la mediació.

2. En cas que el resultat de la mediació hagi de produir efectes en un procediment judicial, el mediador o la mediadora ha de lliurar a les parts implicades un certificat en el qual han de constar les dates d'inici i d'acabament del procediment i si s'ha arribat o no a acords, sense especificar cap altra dada.

CAPÍTOL IV ELS ACORDS

Article 17. Efectes

Els acords entre els subjectes de la part familiar en conflicte produeixen els efectes que els reconegui la legislació aplicable, segons la naturalesa de cada acord i una vegada que s'hagin atorgat en la forma pública o privada o que s'hagin seguit els procediments que la legislació exigeixi, i quan, a més, es compleixin tots els requisits de validesa i eficàcia que imposi.

Article 18. Contingut¹⁶

1. L'acord de mediació pot versar sobre una part o sobre la totalitat de les matèries sotmeses a la mediació i no ha d'excedir mai les matèries enumerades en l'article 4 d'aquesta llei. Necessàriament ha de tenir com a objecte els aspectes determinats en l'acta inicial, llevat que tots els subjectes, de comú acord, amplii la matèria a qüestions connexes amb les determinades prèviament. En tot cas, els acords que

¹⁵ Apartat modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

¹⁶ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

s'adoptin han de tenir com a prioritat l'interès superior dels menors i de les persones amb discapacitat.

2. En l'acord de mediació han de constar la identitat i el domicili de les parts, el lloc i la data en què se subscriu, les obligacions que cada part assumeix, i que s'ha seguit un procediment de mediació ajustat a les previsions d'aquesta llei, amb indicació dels mediadors que hi han intervingut i, si s'escau, de la institució de mediació en la qual s'ha desenvolupat el procediment.

3. Han de signar l'acord de mediació les parts o les persones que les representin. Se n'ha de lliurar un exemplar a cada una de les parts, i el mediador o mediadora se n'ha de reservar un altre per conservar-lo. En els supòsits de mediació familiar per derivació judicial, s'ha de fer constar en l'acta final la tramesa posterior dels acords al jutjat corresponent.

4. El mediador o mediadora ha d'informar les parts del caràcter vinculant de l'acord assolit i del fet que en poden instar l'elevació a escriptura pública per configurar l'acord com un títol executiu.

5. Els acords que afectin interessos de persones menors d'edat o persones majors d'edat incapacitades judicialment s'han de convalidar judicialment per configurar l'acord com un títol executiu.

TÍTOL III

ORGANITZACIÓ DE LA MEDIACIÓ FAMILIAR A LES ILLES BALEARS¹⁷

CAPÍTOL I

EL SERVEI DE MEDIACIÓ FAMILIAR DE LES ILLES BALEARS

Article 19. Objecte i naturalesa

El Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears és una entitat sense personalitat jurídica pròpia i adscrita a la conselleria competent en matèria de família. Té per objecte promoure, administrar i facilitar l'accés dels ciutadans i les ciutadanes a la mediació familiar.

Article 20. Organització i funcionament

L'organització i el funcionament del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears s'han de regular reglamentàriament, tenint en compte especialment el caràcter pluriinsular de la comunitat autònoma de les Illes Balears amb la finalitat de crear-ne les delegacions insulars corresponents.

Article 21. Funcions¹⁸

Per acomplir el seu objecte, les funcions del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears són les següents:

1. Gestionar el servei públic de mediació familiar a què fa referència l'article 6 d'aquesta llei.
2. Coordinar i gestionar el Registre de mediadors i el Registre de centres de mediació.

¹⁷ Denominació d'aquest títol modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

¹⁸ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

3. Fomentar, facilitar i difondre l'accés a la mediació familiar regulada en aquesta llei a l'àmbit territorial de les Illes Balears i, especialment, en els àmbits professionals afectats per aquesta llei.
4. Estudiar els avenços en les tècniques de mediació familiar.
5. Promoure cursos i estudis destinats a la formació especialitzada dels mediadors familiars, i col·laborar en aquests cursos i estudis.
6. Elaborar una memòria anual en la qual es recullin totes les activitats que duu a terme el Servei de Mediació.
7. Col·laborar amb els poders públics, elaborant estudis, propostes i estadístiques i emetent els informes que li requereixi el conseller o consellera competent en matèria de família.

CAPÍTOL II

ELS MEDIADORS I LES MEDIADORES I ELS CENTRES DE MEDIACIÓ

Article 22. Requisits dels mediadors¹⁹

1. Poden exercir com a mediadores les persones que disposin d'un títol oficial universitari o de formació professional superior i de la formació específica per exercir la mediació familiar, que s'adquireix mitjançant la realització d'un o diversos cursos específics impartits per institucions degudament acreditades, amb validesa per a l'exercici de l'activitat medidora a qualsevol part del territori espanyol.

2. Els requisits que han de complir els mediadors per formar part del servei públic de mediació familiar es regularan mitjançant un reglament.

Article 23. Centres de mediació²⁰

1. Tenen la consideració de centres de mediació les entitats públiques o privades, espanyoles o estrangeres, i les corporacions de dret públic que tinguin entre les seves finalitats l'impuls de la mediació, facilitant-ne l'accés i l'administració, inclosa la designació de mediadors, amb garantia de transparència.

2. Els centres de mediació han de donar a conèixer la identitat dels mediadors que actuïn en el seu àmbit i han d'informar, almenys, de la seva formació, especialitat i experiència en l'àmbit de la mediació.

Article 24. Obligacions dels centres de mediació que prestin serveis de mediació pública²¹

Els centres de mediació que prestin serveis de mediació pública tenen les obligacions següents:

- a) Inscriure's en el Registre de centres de mediació.
- b) Disposar d'un llibre de registre dels mediadors que prestin serveis en el centre, que s'han d'haver inscrit prèviament en el Registre de mediadors del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears, el qual s'ha d'actualitzar periòdicament.
- c) Trametre al Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears una memòria anual de les activitats que el centre hagi duit a terme.

¹⁹ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

²⁰ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

²¹ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL III REGISTRE DE MEDIADORS I REGISTRE DE CENTRES DE MEDIACIÓ²²

Article 25. Adscripció²³

1. El Registre de mediadors i el Registre de centres de mediació depenen del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.

2. Aquests registres tenen per finalitat facilitar l'accés dels ciutadans a la mediació mitjançant la publicitat dels mediadors i dels centres de mediació que exerceixen aquesta tasca en l'àmbit territorial de les Illes Balears. El Registre de mediadors ha de disposar d'una llista de les persones inscrites i dels programes i els serveis públics en matèria de mediació familiar.

3. L'organització, la gestió i les funcions del Registre de mediadors i del Registre de centres de mediació s'han de desplegar reglamentàriament. Aquests registres són de caràcter públic i informatiu i es constitueixen com una base de dades informatitzada, accessible mitjançant la pàgina web de la Conselleria de Serveis Socials i Cooperació.

4. La inscripció en aquests registres, tant per a les persones com per als centres que desenvolupin l'activitat de mediació en l'àmbit territorial de les Illes Balears, és voluntària, excepte per a les persones i els centres que treballin per al servei públic de mediació familiar de les Illes Balears. En aquest cas, la inscripció és obligatòria.

TÍTOL IV RÈGIM SANCIONADOR

Article 26. Disposicions generals

1. Són constitutives d'infracció administrativa, en les matèries regulades en aquesta llei, les accions o les omissions dels distints subjectes responsables tipificades i sancionades en els articles següents.

2. Les infraccions que estableix aquesta llei s'entenen sens perjudici de les responsabilitats civils, penals o d'altre tipus en què hagin pogut incórrer els autors.

Article 27. Tipus d'infraccions

Les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 28. Infraccions del mediador o la mediadora

1. Són infraccions lleus del mediador o la mediadora:

- a) No informar, en iniciar-se el procediment, dels aspectes a què fa referència l'article 13 d'aquesta llei.
- b) En el cas de personal adscrit a l'administració pública que presti el servei de mediació, cobrar honoraris per la prestació d'aquest servei.
- c) No trametre la memòria d'activitats en els supòsits en què escaigui.²⁴
- d) Incomplir qualsevol altre deure dels mediadors i les mediadores que estableix aquesta llei i que no s'hagi tipificat de greu o molt greu.

²² Denominació d'aquest capítol modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

²³ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

²⁴ Lletra modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

2. Són infraccions greus del mediador o la mediadora:
 - a) No abstenir-se de la funció mediadora en els supòsits d'incompatibilitats que estableix aquesta llei.
 - b) Incomplir els deures de redactar i lliurar als subjectes de la part familiar els escrits que preveu aquesta llei.
 - c) No proporcionar a les parts en conflicte la informació prevista en aquesta llei i en el reglament que la desplegui.
3. Són infraccions molt greus del mediador o la mediadora:
 - a) Actuar en procediments de mediació familiar sense estar inscrit en el Registre de mediadors, si escau, o actuar estant inhabilitat.²⁵
 - b) Incomplir el deure de confidencialitat i de secret professional.
 - c) Incomplir el deure d'imparcialitat i de neutralitat.
 - d) Consentir o acceptar que s'adoptin acords contraris a dret, especialment els que siguin lesius per als interessos dels i les menors i de les persones amb discapacitat.
 - e) Abandonar injustificadament la mediació.

Article 29. Sancions al mediador o la mediadora

Les sancions que poden recaure sobre el mediador o la mediadora són les següents:

- a) Les infraccions lleus se sancionen amb una advertència per escrit.
- b) Les infraccions greus se sancionen mitjançant la inhabilitació durant un període d'un dia fins a un any.
- c) Les infraccions molt greus se sancionen amb la inhabilitació durant un període d'un any i un dia fins a cinc anys.

En el cas de la infracció molt greu prevista en l'article 28.3.a) anterior es pot imposar una multa de 30.000 euros a 120.000 euros.

Article 30. Gradació de les sancions al mediador o la mediadora

Per a la gradació de les sancions s'han de tenir en compte especialment les circumstàncies següents:

- a) La intencionalitat de l'infractor o la infractora.
- b) La reiteració de la conducta infractora i la reincidència.
- c) Els perjudicis causats i també la naturalesa de la situació de risc generada o mantinguda en relació amb les persones o els béns.
- d) La transcendència econòmica i social dels fets i també el nombre de persones afectades per la conducta infractora.
- e) L'incompliment de les advertències i dels requeriments que formuli el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears.
- f) La reparació espontània dels danys causats o el compliment espontani de la legalitat per part de l'infractor o la infractora, sempre que es produeixi abans de la resolució del procediment sancionador.

²⁵ Llettra modificada per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

Article 31. Infraccions dels centres de mediació que prestin serveis de mediació pública²⁶

1. Són infraccions lleus dels centres de mediació:
 - a) No tenir actualitzat el llibre de registre de mediadors del centre.
 - b) No trametre la memòria anual al Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears.
2. És una infracció greu dels centres de mediació no disposar del llibre de registre de mediadors del centre.
3. Són infraccions molt greus dels centres de mediació:
 - a) Prestar serveis de mediació intentant ocultar-ne la naturalesa vertadera amb la finalitat d'eludir l'aplicació de la legislació vigent.
 - b) Dur a terme l'activitat de mediació sense estar inscrits prèviament en el Registre de centres del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears.

Article 32. Sancions als centres de mediació

1. Per infraccions lleus es poden imposar aquestes sancions:
 - a) Advertència per escrit.
 - b) Multa de 300 euros a 6.000 euros.
2. Per infraccions greus es pot imposar una multa de 6.001 euros a 30.000 euros.
3. Per infraccions molt greus es pot imposar una multa de 30.001 euros a 120.000 euros.
4. Les infraccions greus i les molt greus poden determinar la imposició d'aquestes sancions accessòries:
 - a) Suspensió temporal de l'autorització per actuar com a centre de mediació durant un període d'un any a un màxim de cinc anys.
 - b) Tancament definitiu del centre.
5. Per a la gradació en la imposició de les sancions s'ha de tenir en compte el que estableix l'article 30 d'aquesta llei.

Article 33. Prescripció

Les infraccions i les sancions que preveu aquesta llei prescriuen en els terminis i d'acord amb les regles de còmput que fixa la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

Article 34. Potestat sancionadora

La potestat sancionadora en la matèria que és l'objecte d'aquesta llei s'ha d'exercir de conformitat amb el procediment de la Llei 4/2009, d'11 de juliol, de serveis socials de les Illes Balears. En tot allò que no disposi aquesta llei, s'ha de seguir el que estableix l'esmentada Llei 30/1992, sens perjudici de les accions civils i penals que hi pertoquin.

²⁶ Article modificat per la Llei 13/2019, de 29 de març, esmentada en la nota 1.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Disposició adicional única. Desplegament reglamentari

1. S'han de desplegar reglamentàriament totes les disposicions relatives a: 1) la creació i la gestió dels serveis públics de mediació familiar; 2) l'organització del Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears; 3) l'organització, el funcionament i la publicitat del Registre de Mediadors i del Registre de Centres de Mediació de Col·legis Professionals i d'Entitats Públiques o Privades; 4) la capacitació de mediadors i mediadores i les seves obligacions administratives amb el Servei de Mediació Familiar de les Illes Balears; i 5) els requisits de creació i organització que han de complir els centres de mediació per inscriure-s'hi.

2. També s'han de desplegar reglamentàriament totes les disposicions necessàries per complir aquesta llei.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA

Disposició transitòria. Adaptació a les disposicions d'aquesta llei

Els serveis o els programes públics i privats que funcionin en entrar en vigor aquesta llei poden continuar prestant els serveis durant un termini màxim de sis mesos. En acabar aquest termini, s'han d'adaptar a les disposicions que preveu l'article 6 d'aquesta llei de la manera que s'estableixi reglamentàriament.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queden derogades la Llei de la comunitat autònoma de les Illes Balears 18/2006, de 22 de novembre, de mediació familiar, i totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin a l'establert en aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Disposició final primera. Potestat reglamentària

S'autoritza el Govern de les Illes Balears perquè, a proposta del conseller o la consellera competent en matèria de família i en un termini no superior a sis mesos, dicti les disposicions necessàries per desplegar i executar aquesta llei.

Disposició final segona. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor als vint dies d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.